
ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ
ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ 2021

ΜΑΘΗΜΑ

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

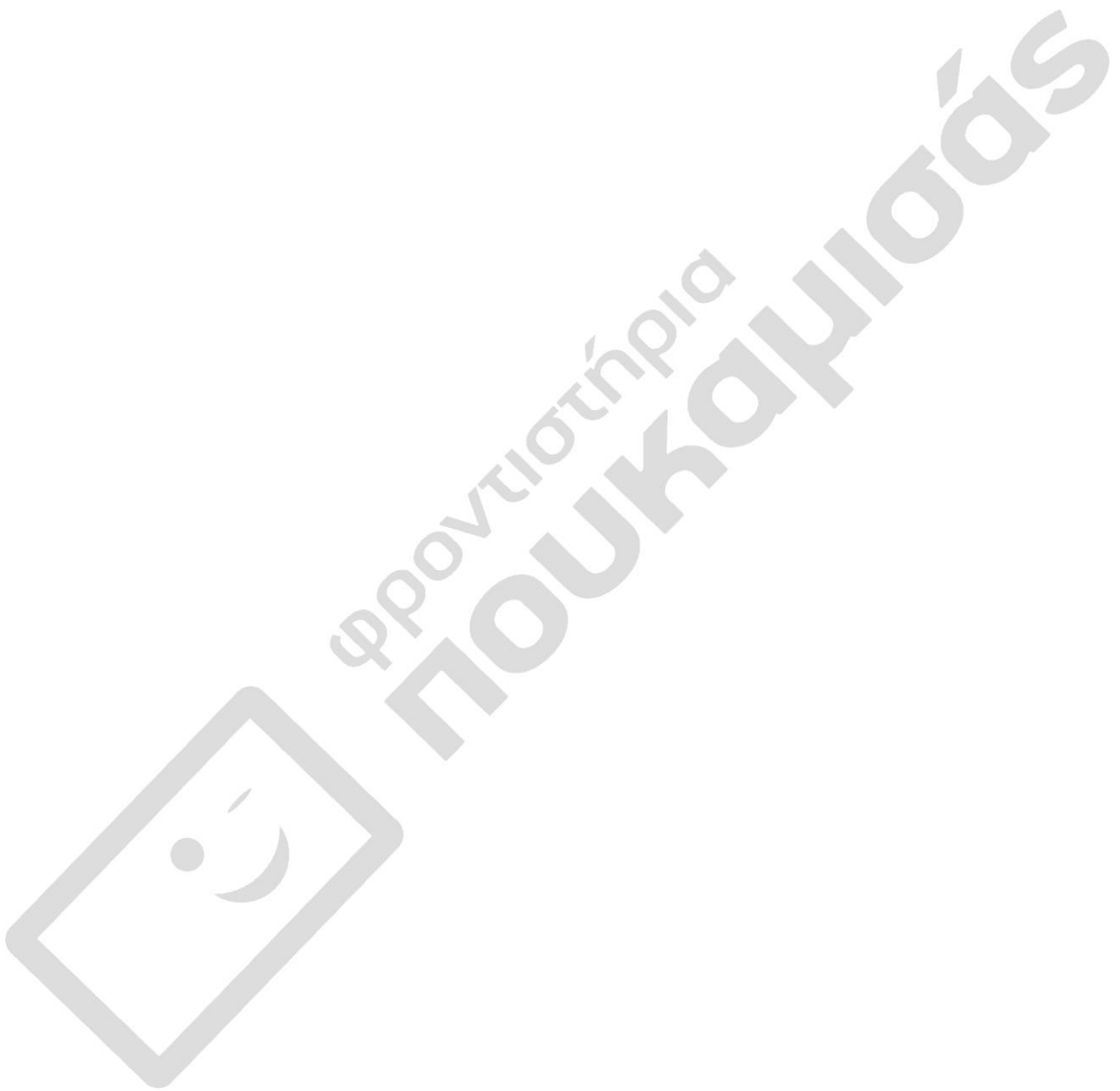
ΩΡΑ ΑΝΑΡΤΗΣΗΣ

12:15

φροντιστήρια
ΠΟΥΚΑΜΙΑΣ

Ο ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΟΣ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑΚΟΣ ΟΜΙΛΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ Γ' ΤΑΞΗΣ
ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΕΞΕΤΑΣΗΣ:

14 / 06 / 2021

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ:

Νεοελληνική Γλώσσα και Λογοτεχνία

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΘΕΜΑΤΩΝ

Θέμα Α

Στο συγκεκριμένο απόσπασμα, μαθητές διατυπώνουν τους προβληματισμούς τους για τον επαγγελματικό προσανατολισμό των νέων στη σύγχρονη Ελλάδα. Συγκεκριμένα, ο Σπύρος αναφέρεται στην ανάγκη να επιλέγονται επαγγέλματα με σωστά κριτήρια και όχι με βάση τη δημοφιλία τους, καθώς με αυτόν τον τρόπο οξύνεται η ανεργία. Παράλληλα, η Αλεξάνδρα επιμένει στη δύσκολη οικονομική συγκυρία, η οποία καταπιέζει τις νεανικές επιθυμίες και προκαλεί τον συμβιβασμό με ανεπιθύμητες επαγγελματικές επιλογές ή τη διέξοδο στο εξωτερικό.

Θέμα Β

B1. Σωστό / Σωστό / Λάθος / Σωστό / Λάθος

B2.

α. Τίτλοι κειμένου 2

κυριολεκτική χρήση της γλώσσας: Προβληματισμοί και κριτήρια επαγγελματικών επιλογών

μεταφορική χρήση της γλώσσας: Επαγγελματική αποκατάσταση μετ' εμποδίων!

β. Στο κείμενο 1 με τη χρήση στατιστικών στοιχείων, που προέρχονται από έρευνα του Pew Research Center, επιδιώκεται η ενίσχυση, απόδειξη και τεκμηρίωση της άποψης του αρθρογράφου αναφορικά με την τεχνολογική πραγματικότητα του 2025, όπως αυτή αναμένεται να διαμορφωθεί, σύμφωνα με ειδικούς στην έρευνα και στην καινοτομία.

Στο **κείμενο 2** με την εκτεταμένη χρήση μαρτυριών μαθητών επιδιώκεται να αναδειχθούν από τη μια τα ποικίλα προσωπικά κριτήρια με τα οποία οι νέοι σχεδιάζουν να επιλέξουν το επαγγελματικό τους μέλλον και από την άλλη να καταγραφούν οι σοβαρές δυσκολίες στις επαγγελματικές τους επιλογές, κυρίως λόγω της δυσμενούς οικονομικής συγκυρίας. Κατ' αυτόν τον τρόπο, με τις προσωπικές μαρτυρίες των μαθητών, προσδίδεται πειστικότητα στον λόγο και αμεσότητα στο ύφος και το μήνυμα γίνεται πιο κατανοητό στον δέκτη.

B3. Πρόθεση της συντάκτριας είναι να ευαισθητοποιήσει τους αναγνώστες, προκειμένου να οραματιστούν με αισιοδοξία το μέλλον. Αυτό επιτυγχάνεται με τις παρακάτω γλωσσικές επιλογές:

- **Χρήση μεταφορικής γλώσσας** («από αδιαπέραστο πέπλο, γίνεται και πάλι πεδίο εκκόλαψης προσδοκιών»): Η συγκεκριμένη μεταφορά με παραστατικό τρόπο απεικονίζει την εικόνα του αδιεξόδου που αντιμετωπίζουν σήμερα οι νέοι και δημιουργεί προσδοκίες για ένα καλύτερο αύριο. Παράλληλα, κινητοποιεί συναισθηματικά τον αναγνώστη για το συγκεκριμένο θέμα, προσελκύοντας το ενδιαφέρον του. Έτσι, ο αναγνώστης συμμερίζεται τον προβληματισμό του συγγραφέα.
- **Χρήση α' πληθυντικού προσώπου** («Σωρεύουμε... Επιμένουμε... νιώθουμε»): Με τη χρήση του α' πληθυντικού προσώπου επιδιώκεται με τρόπο άμεσο και παραστατικό η έκφραση συλλογικής ευθύνης και δράσης. Πιο συγκεκριμένα, απαιτείται η συσσώρευση δυνάμεων, η επιμονή και η προσμονή ενός ευοίωνου μέλλοντος.
- **Χρήση ρητορικού ερωτήματος** («Άλλωστε, τι άλλο μπορούμε να κάνουμε;»): Το ρητορικό ερώτημα, με το οποίο ολοκληρώνεται το κείμενο, προσδίδει έμφαση στην αισιόδοξη οπτική που έχει ο συγγραφέας για το μέλλον και έτσι διαμορφώνεται ανάλογη εντύπωση στον αναγνώστη, ο οποίος κινητοποιείται συναισθηματικά και συνειδητοποιεί τις προσωπικές του ευθύνες.

ΘΕΜΑ Γ

Τα παιδιά του ποιήματος, κατοικώντας σ' ένα φωτεινό αστέρι, παρατηρούν από μακριά τη Γη και μια σκέψη φαίνεται να «παιδεύει το μυαλό τους», αφού η Γη τούς μοιάζει «σα φτερό θαλασσινό» (παρομοίωση). Περίεργα γι' αυτό το παράξενο άστρο, μαθαίνουν ότι η Γη είναι η «αρρώστια και πληγή» του κόσμου, όπως μεταφορικά παρουσιάζεται από τον δάσκαλο. Τα ξέγνοιαστα παιδιά του Σείριου ξαφνικά αντιλαμβάνονται ότι δεν ζουν όλοι ευτυχισμένοι, όπως τα ίδια. Μέσω της αντίθεσης παρουσιάζεται αυτή η αλλαγή της συναισθηματικής τους κατάστασης («ποτέ δε ... στην καρδιά»/ «και βάλαν ... καρδιά»). Ο ονειρεμένος κόσμος, που είχαν πλάσει στη φαντασία τους για το «μακρινό καράβι» που έβλεπαν τις νύχτες, διαψεύδεται. Τα παιδιά συγκινούνται και δακρύζουν, συναισθανόμενα ότι κάποια άλλα διεκδικούν επίμονα τα όνειρά τους, «κεντώντας» με υπομονή έναν καλύτερο κόσμο, γράφοντας στους τοίχους συνθήματα.

Τα παιδιά στον Σείριο, σε έναν ιδανικό κόσμο, απολαμβάνουν την παιδική τους ηλικία. Αν ήμουν ένα από αυτά, θα χαιρόμουν την κάθε στιγμή και θα περνούσα πολύ χρόνο με τα αγαπημένα μου πρόσωπα, χωρίς να φοβάμαι ότι θα μου τα στερήσει κάποια αντίζηση συνθήκη. Παράλληλα, θα προβληματιζόμουν για όσα συμβαίνουν γύρω μου, όπως, άλλωστε, και τώρα. Ίσως η ειρηνική μόνο πλευρά της ζωής να μου φαινόταν βαρετή ή άδικη γι' αυτούς που έχουν γνωρίσει μόνο την άσχημη πλευρά της. Ως ανήσυχος νέος, επιθυμώ να επουλώσω πληγές που υπάρχουν στον κόσμο και να γίνω ένας «ακούραστος κυνηγός του ονείρου»

Θέμα Δ

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ → Άρθρο σε νεανική ιστοσελίδα. Χρήση γ' προσώπου και α' ενικού ή πληθυντικού. Το άρθρο μπορεί να είναι βιωματικό.

Τίτλος: Διεκδικώντας ένα καλύτερο αύριο...

Πρόλογος

Επικαιρική αφορμή / Αναφορά σε στοιχεία του κειμένου / Προϊδεασμός για τα ερωτήματα.

Τους τελευταίους μήνες, παρακολουθώντας την επικαιρότητα όλοι μας διαπιστώνουμε νέα δεδομένα. Εκτός του κορωνοιού, που άλλαξε την καθημερινότητά μας, τα ήδη υπάρχοντα προβλήματα σε

παγκόσμιο επίπεδο δείχνουν να διογκώνονται. Ο ρατσισμός, οι νέες ψηφιακές απειλές, οι πόλεμοι και οι διακρατικές ανισορροπίες, οι ανισότητες, τα επαγγελματικά αδιέξοδα διογκώνονται και η δική μας γενιά οφείλει να τα αντιμετωπίσει. Στην πορεία αυτή χρειαζόμαστε εφόδια και δεξιότητες που θ' αποτελέσουν το «οπλοστάσιο» μας για τη δημιουργία ενός καλύτερου κόσμου, για τον οποίο είμαστε υπεύθυνοι.

Ζητούμενο 1. Με ποια εφόδια πιστεύεις ότι θα μπορέσεις να αντιμετωπίσεις τον κόσμο στην περίπτωση που επιβεβαιωθούν οι ανησυχίες που περιγράφονται στην παράγραφο 2 του κειμένου 1;

-Πνευματικά εφόδια → κριτική σκέψη, ερευνητικό πνεύμα, σφαιρική γνώση, διαπολιτισμική παιδεία, ιστορική γνώση κ.λπ.

-Επαγγελματικά εφόδια → πανεπιστημιακή εκπαίδευση, εξειδίκευση, ψηφιακές δεξιότητες, γλωσσομάθεια, συναισθηματική νοημοσύνη κ.λπ.

-Ηθικά εφόδια → σεβασμός, ενσυναίσθηση, κοινωνική συνείδηση, αντίληψη του «εμείς», πνεύμα δικαίου, αγωνιστικότητα, θάρρος, τόλμη, εντιμότητα, ανθρωπισμός κ.λπ.

-Πολιτικά εφόδια → δημοκρατική συνείδηση, πολιτικοποίηση, υπεράσπιση ανθρωπίνων δικαιωμάτων – οικουμενικό πνεύμα, διαπολιτισμικός σεβασμός, φιλειρηνική αντίληψη κ.λπ.

Ζητούμενο 2. Με ποιες συγκεκριμένες δράσεις κατά τη γνώμη σου θα μπορούσατε εσείς οι νέοι να βελτιώσετε τον κόσμο;

-Αναζήτηση δια βίου παιδείας και εκπαίδευσης, επικαιροποίηση γνώσεων, εξέλιξη δεξιοτήτων, διαρκής επαγγελματικός προσανατολισμός (μετεκπαιδεύσεις, συνεχής εξειδίκευση, σεμινάρια κ.λπ.)

-Υπεράσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, ανθρωπιά στην καθημερινή ζωή / Αλληλεγγύη (Βοήθεια στον φίλο και στον γείτονα, στα ΑΜΕΑ, στους ηλικιωμένους, στους πρόσφυγες κ.λπ.). Εθελοντισμός (σε εθνικό και παγκόσμιο επίπεδο, συμμετοχή σε φιλειρηνικές και ανθρωπιστικές οργανώσεις και ακτιβισμός)

-Πολιτική ενεργοποίηση, διαρκής ενημέρωση, ευαισθητοποίηση για τα κοινά και παγκόσμια θέματα, ώριμη ψήφος, άσκηση κριτικής στην εξουσία και στα ΜΜΕ / Υπεράσπιση των αδύναμων κοινωνικών ομάδων, διαμαρτυρίες, διαδηλώσεις ενάντια σε κάθε μορφή αυταρχισμού.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Η ελπίδα για έναν καλύτερο κόσμο ανήκει σε όλους και, κυρίως, σε εμάς τους νέους που τώρα αναλαμβάνουμε την ευθύνη για τη βελτίωσή του. Ας ελπίσουμε ότι έτσι η διεθνής κοινότητα, τερματίζοντας την αρειμάνια ελαφρότητά της, θα αφυπνιστεί πριν να είναι πολύ αργά για όλους και τελικά θα ζήσουμε σ' έναν καλύτερο κόσμο